

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XII./2022
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 392/2022
populárny názov	Trovy konania - z hodnoty nehnuteľnosti
sudca spravodajca	Jana Laššáková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.12.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 62 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133
analytická právna veta	Cena veci určená znaleckým posudkom je rozhodne hodnoverným a spôsobilým mechanizmom na určenie hodnoty veci, o ktorej vlastnícke právo sa koná. Nepochybne cenu veci možno určiť aj iným vhodným spôsobom. Nemožno vylúčiť ani to, že súd bude vychádzať z ceny určenej v kúpnej alebo inej odplatnej zmluve, avšak v situácii, ak táto nie je stranami spochybňovaná a existuje predpoklad, že cena tak vyjadruje skutočnú cenu veci v danom mieste a čase. Takto ale nemožno postupovať v situácii, ak sa v konaní rieši otázka platnosti kúpnej zmluvy práve v dôsledku neprimerane nízkej kúpnej ceny.
skutkový stav a základné fakty	Predmetom konania vedeného okresným súdom bolo určenie vlastníckeho práva na účely vyplatenia vyvlastňovacej náhrady za pozemok, ktorého pôvodným vlastníkom bol sťažovateľ a ktorý bol predmetom absolútne neplatnej kúpnej zmluvy uzavretej medzi ním a Poľnohospodárskou pôdou. Na základe protestu prokurátora bol zrušený vklad vlastníckeho práva Poľnohospodárskej pôdy k spornému pozemku a ako vlastníkom bol zapísaný sťažovateľ. Znaleckým posudkom vyčíslená vyvlastňovacia náhrada v sume 10 833,87 eur bola rozhodnutím o vyvlastnení prikázaná na výplatu tomu, o kom bude v súdnom konaní právoplatne rozhodnuté, že bol v čase vydania rozhodnutia o vyvlastnení vlastníkom pozemku, a bola zložená do úschovy. Okresný súd žalobu podanú Poľnohospodárskou pôdou rozsudkom z 2. marca 2021 zamietol z dôvodu, že žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala svoje vlastnícke právo k pozemku ku dňu vyvlastnenia. Okresný súd zároveň priznal nárok na náhradu trov konania sťažovateľovi v plnom rozsahu. Proti uvedenému zamietavému rozsudku podala Poľnohospodárska pôda neúspešne odvolanie. Okresný súd uznesením z 28. januára 2021 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) priznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania v sume 2 017,92 eur, pričom za hodnotu sporu určil sumu vyvlastňovacej náhrady a

	<p>základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby určil sumou 270,54 eur.</p> <p>Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala žalobkyňa sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka a sťažovateľovi priznal náhradu trov konania v sume 346,80 eur. Okresný súd v napadnutom uznesení pri určení hodnoty sporu vychádzal z kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami, a teda základnú sadzbu tarifnej odmeny jedného úkonu právnej služby určil na sumu 34,86 eur. Sudca okresného súdu na rozdiel od vyššieho súdneho úradníka pri určovaní hodnoty sporu vychádzal z kúpnej ceny 501,80 eur uvedenej v kúpnej zmluve uzavretej medzi sťažovateľom a Poľnohospodárskou pôdou.</p> <p>Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je nesúhlas s posúdením hodnoty sporu na účely určenia výšky náhrady trov konania, ktorá vyústila v ústavne neakceptovateľný výklad a aplikáciu relevantných právnych noriem okresným súdom.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Vo vzťahu k problematike tvoriacej predmet tohto konania pred ústavným súdom už ústavný súd zaujal stanovisko v náleze sp. zn. III. ÚS 528/2021 (pôvodný vlastník vystupuje ako žalobca a zúčastnená osoba ako sťažovateľ, pozn.), z ktorého vyplýva, že „... Z hľadiska určenia tarifnej hodnoty bolo od začiatku zrejmé, že... žalobca podaním žaloby o určenie svojho vlastníckeho práva spravil sporným vlastnícke právo sťažovateľa. Určenie vlastníckeho práva žalobcu, ktoré by bolo v prípade úspechu jeho žaloby výsledkom sporu, by pre sťažovateľa znamenalo stratu jeho vlastníckeho práva... Preto z pohľadu sťažovateľa hodnotu sporu na začiatku poskytovania právneho zastúpenia určovala hodnota pozemku. Žalobca argumentuje tým, že z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že všetky strany sporu si na jeho začiatku musia byť schopné vytvoriť predstavu o jeho nákladnosti... Hodnota sporu pre žalobcu od začiatku sporu predstavovala sumu 53 882,26 eur a rovnaká bola aj pre sťažovateľa, keďže v dôsledku prípadného pozitívneho výroku by prišiel o pozemok, za ktorý už zložením do úschovy vyplatil objektívne znalecky určenú sumu 53 882,26 eur. Či už sťažovateľovi, alebo žalobcovi preto od začiatku sporu boli objektívne známe všetky prvky ich procesného vzťahu, ktoré spočívali v tom, že pre oboch hodnota sporu predstavovala sumu 53 882,26 eur. Z toho plynie, že záver okresného súdu vychádza z celkom mylnej predstavy, čo bolo predmetom sporu nadobúdateľa a sťažovateľa, a preto došlo k zjavnému omylu pri právnom posúdení, čo má byť základnou sadzbou tarifnej odmeny. Tento omyl bol spôsobený tým, že okresný súd sa pri svojom uvažovaní zameral namiesto prieskumu podstaty predmetu sporu ako procesnej kategórie na nerozhodné hmotnoprávne okolnosti vzťahu sťažovateľa a žalobcu, na ktoré následne, nerozlišujúc, aplikoval abstraktne formulované závery ústavného súdu, ktoré boli vzťahované na celkom iné procesné situácie, hoc vyplývajúce z podobných hmotnoprávných, no odlišných procesných situácií.“ Táto judikatúrna línia bola ďalej nasledovaná v konaniach vedených ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 67/2022, II. ÚS 397/2021, II. ÚS 402/2021 a sp. zn. II. ÚS 247/2022.</p> <p>Aj v náleze č. k. II. ÚS 402/2021 z 5. apríla 2022 ústavný súd vyslovil, že „Možno uzavrieť, že cena veci určená znaleckým posudkom je rozhodne hodnoverným a spôsobilým mechanizmom na určenie hodnoty veci, o ktorej vlastnícke právo sa koná. Nepochybne cenu veci možno určiť aj iným vhodným spôsobom. Nemožno vylúčiť ani to, že súd bude vychádzať z ceny určenej v kúpnej alebo inej odplatnej zmluve, avšak v situácii, ak táto nie je stranami spochybňovaná a existuje predpoklad, že cena tak vyjadruje skutočnú cenu veci v danom mieste a čase. Takto ale nemožno postupovať v situácii, ak sa v konaní rieši otázka platnosti kúpnej zmluvy práve v dôsledku neprimerane nízkej kúpnej ceny. Je nepochybné, že v konaní pred okresným súdom bol predložený znalecký posudok z 13. júla 2015, ktorým bola určená cena pozemkov na sumu 20 338,06 eur. Pokiaľ je cena veci v konaní takto preukázaná, nie je dôvod vychádzať z inej ceny veci, najmä ak je cena určená v čase, keď bola uzatvorená aj sporná kúpna zmluva s neprimerane nízkou kúpnou cenou (9. júla 2015). V</p>

	<p>konaní predložený znalecký posudok bol teda vhodným podkladom pre súd, aby mohol na účely vyčíslenia trov konania určiť hodnotu pozemkov, o ktorých vlastnícke právo v konaní išlo.“.</p> <p>V prejednávanej veci je tento právny názor ústavného súdu plne aplikovateľný a ústavný súd nemá dôvod ho meniť ani z dôvodu konkrétnych okolností veci. Žalobkyňa (Poľnohospodárska pôda) pôvodne žiadala určenie svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá bola po neplatnom právnom úkone vyvlastnená a v priebehu konania bola vyvlastňovacia náhrada zložená do úschovy, na čo reflektovala zmenou žaloby o určenie, že bola vlastníčkou v čase vyvlastnenia na účely vyplatenia náhrady. Sporným bolo od počiatku vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ktorej hodnota bola následne objektivizovaná znaleckým posudkom a zložená do úschovy. Obe sporové strany preto v okolnostiach veci mali možnosť utvoriť si predstavu o nákladoch konania, vychádzajúc z hodnoty sporného pozemku vo výške náhrady zloženej do úschovy. Výklad podústavného práva zvolený okresným súdom preto nezodpovedá požiadavkám ústavne súladnej interpretácie aplikovanej právnej normy, čím neprípustne zasahuje nielen do práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu, ale má negatívny vplyv aj na majetkovú sféru sťažovateľa, a preto vyslovil porušenie uvedených práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu.</p> <p>Vo vzťahu k námietke okresného súdu a zúčastnenej osoby týkajúcej sa právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí ústavný súd poznamenáva, že pochybenie okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 544/2019 videl v tom, že okresný súd rozhodol o výške trov konania len mechanickým a matematickým posudzovaním reálnej hodnoty predmetu sporu a neposudzoval ju v širších súvislostiach (vek právnej predchodkyne sťažovateľky, neplatnosť spornej kúpnej zmluvy pre neprímeranosť, odpadnutie príčiny na podanie dôvodnej žaloby pre úspešný protest prokurátora). Práve v tomto náleze bol sformulovaný záver, že za okolností tejto veci by bolo proti logike a v rozpore s princípmi spravodlivosti prisvedčiť takej interpretácii, v zmysle ktorej by sa tarifná hodnota určila z reálnej ceny nehnuteľnosti podľa druhej kúpnej ceny, keďže v takom prípade by žalovaná na trovách konania v podstate profitovala (m. m. III. ÚS 582/2021). Zohľadnenie individuálnych skutkových a právnych okolností veci, ktoré viedli ústavný súd k formulovaniu tam uvedeného minoritného právneho názoru, nemožno v kontexte neskoršieho rozhodovania za odlišných skutkových okolností považovať za narušenie princípu právnej istoty.</p> <p>Na základe uvedeného Ústavný súd rozhodol:</p> <p>Základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ú, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu porušené boli. Uznesenie okresného súdu z 8. apríla 2022 zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>III. ÚS 528/2021 III. ÚS 67/2022, II. ÚS 397/2021, II. ÚS 402/2021 a sp. zn. II. ÚS 247/2022 II. ÚS 402/2021</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kľúčové slová</p>	<p>trovy konania-náklady konania žaloba-určovacia rozhodnutie-odôvodnenie</p>

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 504/2022
populárny názov	Konkurzné konanie
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.11.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Primeranosť lehoty na reakciu správcu je potrebné posudzovať vždy podľa časových súvislostí tak, aby veriteľ nebol v dôsledku pasivity správcu pripravený o možnosť podať odporovaciu žalobu. Inými slovami, je potrebné v krajnom prípade pripustiť aj možnosť podania podnetu zároveň spolu so žalobou v prípadoch, ak neexistuje časový priestor na reakciu správcu.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ ako veriteľ úpadcu v konkurze podal 6. decembra 2019 na okresnom súde žalobu, ktorou sa domáhal určenia neúčinnosti právnych úkonov svojho dlžníka – úpadcu. Okresný súd v označenej veci rozhodol rozsudkom z 15. júna 2021 tak, že žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil jednak tým, že žaloba bola podaná po lehote, a jednak tým, že sťažovateľ nebol aktívne legitimovaný na podanie takejto žaloby, keďže jeho aktívna legitimácia bola podmienená podaním podnetu správcovi konkurznej podstaty úpadcu, čo sťažovateľ v konaní nepreukázal.</p> <p>Sťažovateľ proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. V odôvodnení krajský súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná včas, avšak argumentáciu sťažovateľa, že mu postupom súdu v konaní o jeho prihláške bolo znemožnené splniť povinnosť podať podnet na odporovanie právnych úkonov správcovi konkurznej podstaty pred podaním žaloby, krajský súd odmietol s poukazom na úpravu § 57 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Konštatoval, že predmetné ustanovenie zákona č. 7/2005 Z. z. má kogentný charakter, sťažovateľ nepreukázal splnenie povinnosti podať podnet na odporovanie správcovi, v konaní nemá aktívnu legitimáciu, a preto bolo potrebné žalobu zamietnuť. Na argument sťažovateľa, že účel zákona č. 7/2005 Z. z. si zároveň vyžaduje neprihliadať na neexistenciu relevantného podnetu veriteľa správcovi v prípade, ak sa vinou správcu a konkurzného súdu dostane do situácie, do ktorej sa dostal sťažovateľ a konajúcemu súdu v zmysle § 186 ods. 1 Civilného sporového poriadku bolo známe, že správca a okresný súd svojím postupom a rozhodnutím porušili práva sťažovateľa na spravodlivý proces, krajský súd uviedol, že sa s takouto argumentáciou nestotožňuje. Konštatoval, že „rozhodnutie ÚS SR na ktoré poukazoval žalobca (sťažovateľ), vzťahujúce sa na doručovanie prihlášky v konkurze a na možnosť odmietnutia doručenej prihlášky správcom s nepodaním podnetu na odporovanie správcovi s posudzovanou vecou priamo nesúvisí a zároveň žalobca poukazuje na citovaný nález v tomto konaní spôsobom, ktorým sa snaží navodiť dojem, že súd prvej inštancie nález ústavného súdu nerešpektoval. K takémuto záveru však podľa názoru odvolacieho súdu nemožno dospieť žiadnou právnou konštrukciou.“ Vychádzajúc z uvedeného pre nedostatok aktívnej legitimácie sťažovateľa, odvolací súd „už nepovažoval za potrebné vysporadúvať sa so žalobcom tvrdenou spriaznenosťou medzi žalobcom ako veriteľom, úpadcom a obchodnou spoločnosťou, a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.</p>
z odôvodnenia	Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú. Sťažovateľ svoju argumentáciu založil na tvrdení, že mu v okolnostiach veci bolo znemožnené podať podnet správcovi pred podaním samotnej žaloby, respektíve vo veci konajúci súd mal neprihliadať na právnú úpravu § 57 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., ktorú považoval za rozpornú s jeho právom na súdnu ochranu, keďže kladie neprimerané obmedzenia (podmieňuje podanie žaloby využitím podnetu, pozn.)

	<p>jeho práva na prístup k súdu.</p> <p>Krajský súd, reagujúc na odvolacie námietky sťažovateľa, konštatoval, že sťažovateľom vznesené námietky nemajú priamy súvis s prejednávanou vecou a pre nepreukázanie využitia podnetu správcovi sťažovateľ nemal aktívnu legitímáciu v napadnutom konaní, preto bolo potrebné žalobu zamietnuť. Ústavný súd v kontexte rozhodných skutočností prípadu a aplikovanej právnej úpravy nepovažuje závery krajského súdu za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.</p> <p>Z rozhodných skutočností totiž vyplýva, že sťažovateľ mal možnosť podať podnet správcovi konkurznej podstaty tak, aby bola splnená požiadavka jeho aktívnej legitímácie pre podanie odporovacej žaloby. Mohol tak učiniť po tom, čo v obchodnom vestníku 26. novembra 2019 bolo zverejnené rozhodnutie okresného súdu o tom, že sa na jeho podanie prihliada ako na prihlášku.</p> <p>Podľa § 199 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z. z. k tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.</p> <p>Sťažovateľovi bolo na základe nevyvrátiteľnej domnienky 27. novembra 2019 doručené uznesenie okresného súdu z 20. novembra 2019 (na podanie sťažovateľa sa má prihliadať ako na prihlášku, pozn.), čím nadobudol postavenie veriteľa v prebiehajúcim konkurze, preto mal pre vznik žalobného práva primárne povinnosť podať podľa § 57 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. podnet správcovi. Skutočnosť, že správca oznámil sťažovateľovi, že okresný súd rozhodol o jeho prihláške podaním z 9. decembra 2019, teda ex post, je v tomto smere irelevantná, pretože doručenie oznámenia správcu nemalo vplyv na domnienku doručenia uznesenia prostredníctvom Obchodného vestníka.</p> <p>Ústavný súd si je vedomý toho, že sťažovateľovi bola postupom správcu a okresného súdu lehota na podanie odporovacej žaloby skrátená na 9 dní (6. decembra 2019 uplynula ročná lehota na podanie žaloby v zmysle § 57 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., pozn.), v rámci ktorej pre založenie aktívnej procesnej legitímácie sťažovateľa v spore bolo potrebné využiť aj podnet správcovi. Vzhľadom na opísané okolnosti prípadu však nemožno tvrdiť, že sťažovateľ nemal možnosť podať podnet adresovaný správcovi. Kogentná úprava § 57 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. nepripúšťala a neodôvodňovala postup, aký navrhol sťažovateľ, t. j. aby vo veci konajúci súd neprihliadal na podmienku zakladajúcu aktívnu legitímáciu v napadnutom konaní. Ústavný súd, reflektujúc okolnosti veci, konštatuje, že primeranosť lehoty na reakciu správcu je potrebné posudzovať vždy podľa časových súvislostí tak, aby veriteľ nebol v dôsledku pasivity správcu pripravený o možnosť podať odporovaciu žalobu. Inými slovami, je potrebné v krajnom prípade pripustiť aj možnosť podania podnetu zároveň spolu so žalobou v prípadoch, ak neexistuje časový priestor na reakciu správcu.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd považuje záver krajského súdu o nedostatku aktívnej legitímácie sťažovateľa v konaní o určenie neúčinnosti právnych úkonov svojho dlžníka za dostatočne odôvodnený vo väzbe na rozhodné okolnosti veci a preto sťažnosť v celom rozsahu odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-prihlásenie pohľadávky</p>

	legitimácia-aktívna právny úkon-odporovateľnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces žaloba-určovacia
--	---

spisová značka	II. ÚS 542/2022
populárny názov	Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu
sudca spravodajca	Ľuboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	30.11.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 40 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu je dočasné a predbežné rozhodnutie, ktorého trvanie je limitované prebiehajúcim disciplinárnym konaním. Takéto rozhodovanie si nevyžaduje rozsiahle dokazovanie protiprávnosti konania disciplinárne stíhaného, znalecké skúmanie následkov porušovania pandemických opatrení či podrobné zdôvodňovanie protiprávnosti konania, pretože tieto širšie skutkové okolnosti budú skúmané až v konaní vo veci samej, teda pri rozhodovaní o disciplinárnom previnení a prípadnom uložení disciplinárnej sankcie.
skutkový stav a základné fakty	Proti sťažovateľovi 21. apríla 2021 podala predsedníčka okresného súdu návrh na začatie disciplinárneho konania pre podozrenie zo závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s výkonom funkcie sudcu, ktorého sa mal dopustiť tým, že počas pandémie COVID-19 v čase platnosti opatrení nariadených Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky opakovane viedol pojednávania bez prekrytia horných dýchacích ciest a odmietol si ich prekryť aj po výzve privolanej polície, čo bolo zadokumentované políciou. Uvedené malo vplyv aj na odročenie pojednávania. Odmietol sa preukázať negatívnym výsledkom RT-PCR testom, odmietal si nasadiť respirátor v budove súdu. Uvedenými konaniami sa tak mal dopustiť úmyselného porušenia povinností sudcu zdržať sa v občianskom živote všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu, splňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti po celý čas trvania funkcie, dodržiavať zásady sudcovskej etiky (vyhýbať sa nevhodnému správaniu), porušenia zákazu konať tak, aby akýmkoľvek spôsobom bol znemožnený výkon súdnictva, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, povinnosť vykonávať svoje úlohy svedomito a konať plynulo. Navrhovateľka spolu s návrhom na začatie disciplinárneho konania podala aj návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu do skončenia disciplinárneho konania. Disciplinárny senát súdnej rady rozhodnutím z 28. apríla 2021 zamietol návrh navrhovateľky na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu. Zamietnutie návrhu odôvodnil doterajšou bezúhonnosťou sťažovateľa a fakultatívnosťou inštitútu dočasného pozastavenia výkonu funkcie podľa § 22 ods. 1 zákona o sudcoch. Zároveň zdôraznil, že až v predmetnom meritórnom konaní bude potrebné odlišiť posúdenie disciplinárnej zodpovednosti sudcu od prípadnej zodpovednosti za priestupky na úseku verejného zdravotníctva. Dočasné pozastavenie vyhodnotil disciplinárny senát ako veľmi vážny zásah do výkonu funkcie sudcu, pričom v tomto predbežnom konaní vychádzal len z návrhu navrhovateľky a stanoviska súdnej rady, a tieto vyhodnotil ako nedostatočné pre pozastavenie výkonu funkcie sudcu sťažovateľovi. Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka odvolanie.

	<p>Najvyšší správny súd v disciplinárnom senáte rozhodol o odvolaní navrhovateľky napadnutým uznesením z 22. februára 2022 tak, že zmenil odvolaním napadnuté uznesenie a dočasne pozastavil výkon funkcie sudcu sťažovateľovi. Z odôvodnenia vyplýva, že sťažovateľovi sa kladie za vinu viacero skutkov súvisiacich s nerešpektovaním opatrení na úseku verejného zdravotníctva. Navrhovateľka v pozícii predsedníčky súdu prejavila snahu o nápravu, sťažovateľ však od svojho konania neupustil. Najvyšší správny súd vzal do úvahy, že sťažovateľ má naďalej v úmysle nerešpektovať právnu úpravu opatrení na úseku verejného zdravia, z čoho možno usudzovať, že do skončenia disciplinárneho konania bude pretrvávať stav komplikácií v chode súdu z dôvodu odročovaní pojednávanií vo veciach, v ktorých je sťažovateľ zákonným sudcom. Poukázal aj na zadokumentovanú obavu prokurátorky a prípadne aj iných účastníkov súdnych pojednávanií o svoje zdravie. Uvedené vzbudzuje nedôveru v súdny systém ako celok, pretože účastníci pojednávanií nie sú v prípade nedodržania predpísaných opatrení ani vpustení do budovy súdu, čo vedie k pocitu nerovnosti v spoločnosti. Zároveň poukázal na to, že prijímané opatrenia vstupujú do komfortu všetkých ľudí a práve držiteľia verejnej moci by v takejto vypätej spoločenskej situácii mali ísť príkladom ostatným. Opačné konanie vzbudzuje nedôveru v súdny systém. Preto najvyšší správny súd uzavrel, že v dôsledku obavy z pokračovania v posudzovanom konaní sťažovateľa sú naplnené všetky skutočnosti na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu a návrhu navrhovateľky vyhovel.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Podľa § 22 ods. 1 zákona o sudcoch v znení účinnom v čase rozhodovania najvyššieho správneho súdu sudcovi, ktorý je trestne stíhaný za úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu, možno dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu až do právoplatného skončenia trestného stíhania, disciplinárneho konania alebo do rozhodnutia prezidenta o odvolaní z funkcie sudcu.</p> <p>Ústavný súd konštantne judikuje, že i procesné rozhodnutia musia mať svoj zákonný podklad a odôvodnenie v rozsahu zodpovedajúcom minimálnym štandardom pre konkrétny druh a účel rozhodnutia. V prejednávanej veci však nezistil taký výklad a aplikáciu relevantných právnych ustanovení, ktorých účinky by boli nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľa alebo ktoré by popierali samotný obsah a zmysel aplikovaných noriem. Najvyšší správny súd riadne a konzistentne, teda ústavne akceptovateľným spôsobom, odôvodnil, prečo považuje za vhodné a potrebné fakultatívne dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu v súvislosti s prebiehajúcim disciplinárnym konaním, v ktorom je kladené sťažovateľovi za vinu také konanie, ktoré je nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu, a teda za ktoré môže byť odvolaný. Uvedené je jedinou zákonom stanovenou a právne relevantnou podmienkou pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ktorá bola splnená.</p> <p>Zároveň ústavný súd nezistil ani namietaný nedostatok dôvodov napadnutého uznesenia či jeho arbitrárnosť. K dočasnému pozastaveniu výkonu funkcie sudcu najvyšší správny súd viedlo presvedčenie, že ide o opakujúce sa nerešpektovanie všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku verejného zdravia zo strany sťažovateľa, ktoré má potenciál ohroziť zdravie tretích osôb, existuje dôvodná obava v jeho pokračovaní na strane sťažovateľa. Najvyšší správny súd prihliadol aj na to, že takéto správanie sudcu má potenciál znížovať dôveryhodnosť justičného systému ako takého. Ide o dočasné a predbežné rozhodnutie, ktorého trvanie je limitované prebiehajúcim disciplinárnym konaním. Takéto rozhodovanie si nevyžaduje rozsiahle dokazovanie protiprávnosti konania disciplinárne stíhaného, znalecké skúmanie následkov porušovania pandemických opatrení či podrobné zdôvodňovanie protiprávnosti konania (ako sa mylne domnieva sťažovateľ), pretože tieto širšie skutkové okolnosti budú skúmané až v konaní vo veci samej, teda pri rozhodovaní o disciplinárnom previnení a prípadnom uložení disciplinárnej sankcie.</p> <p>V závere ústavný súd dodáva konkrétnejšie k jednotlivým námietkam sťažovateľa (z ktorých ani jednu nemožno považovať za ústavne relevantnú a</p>

	<p>dôvodnú), že porušenie zásady ne bis in idem prichádza do úvahy v súvislosti s existenciou meritórneho právoplatného rozhodnutia o disciplinárnom previnení, ktoré v prerokovávanej veci ešte nebolo vydané.</p> <p>Reorganizácia správneho súdnictva, ktorá mala objektívne dopad na dĺžku konania o odvolaní navrhovateľky, je aj z pohľadu čl. 6 ods. 1 dohovoru ospravedlniteľným dôvodom na predĺženie konania o odvolaní. V tejto súvislosti nie je bez právneho významu, že neprimeranosť dĺžky konania je možné ústavnou sťažnosťou napadnúť úspešne len do právoplatného rozhodnutia o tomto odvolaní, pričom tento aspekt spadá do rámca garancií obsiahnutých v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré sťažovateľ ani nenapáda svojou ústavnou sťažnosťou.</p> <p>Námietka zaujatosti sudcov najvyššieho správneho súdu z dôvodu zriadenia tohto súdu z politickej vôle neobsahuje konkrétne skutočnosti, ktoré by zákon s vylúčením sudcov z prejednávania veci spájal, teda ich pomer k veci, účastníkom a ich zástupcom. Zároveň ide o námietku uplatnenú až po právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu, teda oneskorene.</p> <p>K stavu pandémie a netrvaniu potreby prekrytia dýchacích ciest ústavný súd uvádza, že pri svojom prieskume vychádza zo skutkového stavu zisteného najvyšším správnym súdom platného v čase vydania napadnutého uznesenia, a nie zo súčasnej situácie. Námietaná diskriminácia pre neosadenie plexiskla je zo strany ústavného súdu hodnotená len ako súčasť sťažnostnej argumentácie, pretože sťažovateľ nenapáda príslušný článok ústavy zakazujúci diskrimináciu v petite svojej sťažnosti.</p> <p>Osobitne sa však ústavný súd pristaví pri námietke nezáväznosti vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pre osobu vykonávajúcu funkciu sudcu, pretože ide o argumentáciu, ktorá vzbudzuje pochybnosti o odbornosti sťažovateľa (sudcu), resp. jeho právneho zástupcu (advokáta) a nie je hodná byť súčasťou sťažnostnej argumentácie predkladanej ústavnému súdu. Ustanovenie § 194 ods. 1 CSP sa uplatňuje pri aplikácii právnych predpisov v súdnom konaní, teda pre účely prebiehajúceho sporového konania, pričom použitý je pojem súd, nie sudca. Sťažovateľ predmetné vyhlášky neaplikoval v pred ním prebiehajúcom súdnom konaní ako súd rozhodujúci vo veci (tzv. prejudiciálna otázka). Naopak, ako každý iný jednotlivец vo svojom bežnom občianskom živote je v tejto veci subjektom, ktorému je právna norma adresovaná a ňou stanovené právne povinnosti sú pre sťažovateľa záväzné. Samotné podanie návrhu v konaní podľa čl. 125 ústavy neznamená, že napadnutý právny predpis bez ďalšieho prestáva byť platný a účinný, prezumpcia ústavnosti právnej normy je prelomená až pozitívnym nálezom ústavného súdu o jej nesúlade s ústavou.</p> <p>Ústavný súd teda konštatuje, že nezistil žiadne ústavne relevantné pnutie medzi obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu a označenými právami sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú</p> <p>Sťažovateľ za porušenie ústavné právo hmotnej povahy označil svoje právo na prácu podľa čl. 35 ods. 3 ústavy a právo na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy. V sťažnostnej argumentácii sa však dôvodom, pre ktoré sťažovateľ petítom navrhuje vysloviť porušenie týchto práv, vôbec nevenuje. Neponúka žiadnu právnu ani skutkovú argumentáciu, z ktorej ich porušenie odvodzuje. V tejto časti preto musí ústavný súd konštatovať nesplnenie zákonných náležitostí ústavnej sťažnosti.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	

súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	zodpovednosť-orgánov verejnej moci predbežné opatrenie správne súdnictvo

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.